

2ο κείμενο αναγγελίας του ταξιδιού των Ζαπατίστας στην Ευρώπη

ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ. Οι Ζαπατίστας θα διατρέξουν τις πέντε ηπείρους

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ-ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΖΑΠΑΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ.

Έκτο μέρος: Ένα βουνό μεσοπέλαγα:
https://spithazapatista.home.blog/2020/10/14/zapa_europe/

<https://www.babylonia.gr/2020/11/24/1o-anakoinothen-ton-zapatistas-ena-vouno-mesopelaga/>

Πέμπτο Μέρος: Η ματιά και η απόσταση ως την πόρτα

Οκτώβριος 2020

Ας υποθέσουμε, για παράδειγμα, ότι μπορούμε να επιλέξουμε ματιά. Ας υποθέσουμε ότι, έστω για μια στιγμή, μπορείτε να απελευθερωθείτε από την τυραννία των κοινωνικών δικτύων που επιβάλλουν, όχι μόνο αυτό που βλέπουμε και που λέμε, αλλά και πώς το βλέπουμε και πώς το λέμε. Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι σηκώνετε το βλέμμα. Πιο ψηλά: από το άμεσο στο τοπικό, μετά στο περιφερειακό, στο εθνικό, στο παγκόσμιο. Το βλέπετε; Πράγματι, ένα χάος, μια σύγχυση, μια αταξία. Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι είστε άνθρωπος. Ότι δεν είστε μια ψηφιακή εφαρμογή που βλέπει γρήγορα, ταξινομεί, ιεραρχεί, κρίνει και τιμωρεί. Ότι εσείς, λοιπόν, επιλέγετε τι να κοιτάξετε και πώς. Είναι πιθανό (είναι απλά μια υπόθεση) ότι το να βλέπεις και το να κρίνεις δεν είναι το ίδιο. Έτσι, λοιπόν, είναι πιθανό εσείς να μην επιλέγετε μόνο, αλλά να αποφασίζετε κιόλας. Να αλλάζετε, για παράδειγμα την ερώτηση, και, από το «αυτό είναι καλό ή κακό;», να πηγαίνετε στο «τι είναι αυτό;». Η πρώτη ερώτηση

οδηγεί βέβαια σε μια προκλητική συζήτηση (άραγε υπάρχουν ακόμα προκλητικές συζητήσεις;). Κι από εδώ, οδηγείται κανείς στο «αυτό είναι κακό –ή καλό– επειδή το λέω εγώ». Ή ίσως να υπάρχει μια συζήτηση για το τι είναι καλό και τι είναι κακό, και από εδώ να οδηγείται κανείς στα επιχειρήματα και τις υποσημειώσεις. Αυτό είναι καλύτερο, βέβαια, από το να κάνει κανείς «λάικ» ή να πατάει το χεράκι τού «μπράβο»· αυτό που σας πρότεινα, όμως, είναι να αλλάξετε το σημείο της εκκίνησης: να διαλέξετε την κατεύθυνση της ματιάς σας.

Για παράδειγμα, αποφασίζετε να κοιτάξετε τους μουσουλμάνους: μπορείτε να διαλέξετε, ας πούμε, ανάμεσα σε αυτούς που έκαναν τη δολοφονική επίθεση κατά του *Charlie Hebdo* ή αυτούς που διαδηλώνουν στους δρόμους της Γαλλίας για να διεκδικήσουν, για να απαιτήσουν, για να επιβάλουν τα δικαιώματά τους. Αφού φτάσατε να διαβάσετε αυτές τις γραμμές, είναι πολύ πιθανό να υποστηρίζετε τους «χωρίς χαρτιά». Προφανώς, αισθάνεστε έως και υποχρεωμένοι να διακηρύξετε ότι ο Μακρόν είναι ένας ηλίθιος. Όμως, ρίχνοντας αυτή τη βιαστική ματιά προς τα πάνω, επιστρέφετε και ξανακοιτάτε τις διαμαρτυρίες, τα στρατόπεδα και τις διαδηλώσεις των μεταναστών. Αναρωτιέστε πόσοι είναι: σας φαίνονται πολλοί, ή λίγοι, ή υπερβολικά πολλοί, ή αρκετοί. Η σκέψη σας έχει περάσει από τη θρησκευτική τους ταυτότητα στο πλήθος τους. Αναρωτιέστε λοιπόν τι να θέλουν, για τι να αγωνίζονται. Κι εδώ αποφασίζετε αν θα ψάξετε στα μέσα και στα κοινωνικά δίκτυα για να το μάθετε ...ή αν θα ακούσετε απευθείας τους ίδιους. Ας υποθέσουμε ότι μπορείτε να τους ρωτήσετε. Τους ρωτάτε ποια είναι η θρησκευτική τους πίστη; Τους ρωτάτε πόσοι είναι; Ή τους ρωτάτε γιατί εγκατέλειψαν τη γη τους και γιατί αποφάσισαν να φτάσουν σε εδάφη και ουρανούς με άλλη γλώσσα, άλλη κουλτούρα, άλλους νόμους και άλλους τρόπους; Ίσως σας απαντήσουν με μία μόνο λέξη: πόλεμος. Ή ίσως σας πουν με λεπτομέρειες αυτό που σημαίνει η λέξη αυτή στη δική τους πραγματικότητα. Πόλεμος. Αποφασίζετε να ψάξετε. Πόλεμος πού; Ή, ακόμα καλύτερα, γιατί αυτός ο πόλεμος; Σας βομβαρδίζουν με εξηγήσεις. Θρησκευτικές πεποιθήσεις, εδαφικές διεκδικήσεις, λεηλασία των φυσικών πόρων ή απλά ωμή βλακεία. Αλλά δεν είστε

ικανοποιημένοι με τις απαντήσεις, και αναρωτιέστε ποιος κερδίζει από αυτή την καταστροφή, τον ξεριζωμό, την ανοικοδόμηση, τη μετακίνηση των πληθυσμών. Βρίσκετε τότε τα στοιχεία διαφόρων εταιρειών. Ψάχνετε τις εταιρείες αυτές και ανακαλύπτετε ότι βρίσκονται σε διάφορες χώρες και ότι κατασκευάζουν όχι μόνο όπλα, αλλά και αυτοκίνητα, πυραύλους, φούρνους μικροκυμάτων, υπηρεσίες συσκευασίας, τράπεζες, κοινωνικά δίκτυα, «μιντιακό περιεχόμενο», ρούχα, κινητά και υπολογιστές, παπούτσια, βιολογικά τρόφιμα, ναυτιλιακές εταιρείες, διαδικτυακές πωλήσεις, πρωθυπουργούς και υπουργούς, κέντρα επιστημονικής έρευνας, αλυσίδες ξενοδοχείων και εστιατορίων, fast-food, αερογραμμές, θερμοηλεκτρικές μονάδες και, βέβαια, ιδρύματα «ανθρωπιστικής» βοήθειας.

Θα μπορούσατε να πείτε, τότε, ότι η ευθύνη ανήκει στην ανθρωπότητα και σε ολόκληρο τον κόσμο. Αναρωτιέστε, όμως, μήπως δεν είναι ο κόσμος ή η ανθρωπότητα υπεύθυνοι γι' αυτή την πορεία, γι' αυτή τη διαμαρτυρία, γι' αυτά τα στρατόπεδα μεταναστών, γι' αυτή την αντίσταση. Και έτσι φτάνετε στο συμπέρασμα ότι ίσως, μάλλον, μπορεί, υπεύθυνο να είναι ένα ολόκληρο σύστημα. Ένα σύστημα που παράγει και αναπαράγει τον πόνο, γι' αυτούς που το δημιουργούν και γι' αυτούς που το υποφέρουν.

Τώρα στρέψτε τη ματιά σας στη διαδήλωση που περνά από τους δρόμους της Γαλλίας. Υποθέστε ότι είναι λίγοι, πολύ λίγοι. Ότι είναι μόνο μια μητέρα που κουβαλάει το μωρό της. Σας ενδιαφέρουν τώρα οι θρησκευτικές της πεποιθήσεις, η γλώσσα, τα ρούχα, η κουλτούρα, οι τρόποι της; Σας ενδιαφέρει ότι είναι μια γυναίκα μόνη, που κουβαλάει το μωρό της στα χέρια; Τώρα για ένα λεπτό ξεχάστε τη γυναίκα, και εστιάστε το βλέμμα στο μωρό. Έχει σημασία αν είναι αγόρι, κορίτσι ή κάτι άλλο; Έχει σημασία το χρώμα; Ίσως τώρα ανακαλύπτετε ότι το σημαντικό είναι η ζωή της.

Τώρα προχωρήστε. Αφού έχετε φτάσει ως εδώ, λίγες ακόμα γραμμές δεν θα σας κάνουν κακό. Εντάξει, όχι μεγάλο κακό.

Υποθέστε ότι αυτή η γυναίκα σας μιλά κι ότι εσείς έχετε το προνόμιο να καταλαβαίνετε αυτό που σας λέει. Πιστεύετε ότι θα απαιτούσε να της ζητήσετε συγγνώμη για το χρώμα του δέρματός σας, τη θρησκευτική σας πίστη, την εθνικότητά σας, τους προγόνους, τη γλώσσα, το φύλο, τους τρόπους σας; Θα νιώθατε υποχρεωμένοι να ζητήσετε συγγνώμη γι' αυτό που είστε; Ελπίζετε ότι θα σας συγχωρέσει κι ότι θα γυρίσετε στη ζωή σας έχοντας ξεχρεώσει; Ή ότι δεν θα σας συγχωρέσει, κι ότι θα της πείτε «καλά, τουλάχιστον το προσπάθησα, και μετανιώνω ειλικρινά γι' αυτό που είμαι»;

Ή φοβάστε ότι εκείνη δεν θα σας μιλήσει, παρά θα σας κοιτάξει σιωπηρά, κι εσείς θα νιώσετε αυτό το βλέμμα να σας ρωτά «Κι εσύ, τι;».

Αν φτάσετε σε αυτό το συλλογισμό, σε αυτό το συναίσθημα, σε αυτή την αγωνία, σε αυτή την απελπισία, τότε λυπάμαι, δεν έχετε γιατρεία: είστε άνθρωπος.

—*—

Έχοντας πλέον καταστήσει σαφές πως δεν είστε **ρομπότ**, μπορείτε να επαναλάβετε την άσκηση στη νήσο Λέσβο, στο Γιβραλτάρ, στα Στενά της Μάγχης, στον ποταμό Σουτσιάτε, στον ποταμό Μπράβο.

Μετακινήστε τώρα τη ματιά σας και ψάξτε να βρείτε την Παλαιστίνη, το Κουρδιστάν, τη Χώρα των Βάσκων και τη Γη των Μαπούτσε. Ναι το ξέρω, ζαλίζεστε λίγο... και δεν είναι κι όλα τα μέρη. Στα μέρη όμως αυτά, υπάρχουν εκείνοι (πολλοί ή λίγοι ή παρά πολλοί ή αρκετοί) που επίσης αγωνίζονται για να ζήσουν. Φαίνεται όμως πως θεωρούν τη ζωή αναπόσπαστα συνδεδεμένη με τη γη τους, τη γλώσσα τους, τον πολιτισμό τους, τους τρόπους τους. Αυτό που το Εθνικό Ιθαγενικό Κογκρέσο μάς έμαθε να αποκαλούμε «territorio – έδαφος», και που δεν είναι απλά και μόνο ένα κομμάτι γης. Δεν μπαίνετε στον πειρασμό να θέλετε να ακούσετε τα άτομα αυτά να σας αφηγούνται την ιστορία τους, τους αγώνες τους, τα όνειρά τους; Ναι, το ξέρω, ίσως θα σας βόλευε καλύτερα να ανατρέξετε

στη Wikipedia, δεν είναι όμως πειρασμός να τα ακούσετε απευθείας και να προσπαθήσετε να τα καταλάβετε;

Επιστροφή τώρα σε ό,τι βρίσκεται ανάμεσα στους ποταμούς Μπράβο και Σουτσιάτε. Πηγαίνετε σε έναν τόπο που λέγεται «Μορέλος». Η ματιά σας ας ξαναπλησιάσει στο δήμο Τεμοάκ. Και ας εστιάσει τώρα στην κοινότητα Αμιλσίνγκο. Βλέπετε αυτό το σπίτι; Είναι το σπίτι ενός άντρα ο οποίος εν ζωή έφερε το όνομα Σαμίρ Φλόρες Σομπεράνες. Μπροστά στην πόρτα αυτή δολοφονήθηκε. Το έγκλημά του; Αντιστεκόταν σε ένα μεγα-πρότζεκτ που σημαίνει θάνατο για τη ζωή των κοινοτήτων στις οποίες αυτός ανήκε. Όχι, δεν έκανα κανένα λάθος γράφοντας: Ο Σαμίρ δολοφονήθηκε όχι γιατί υπεράσπιζε τη δική του ζωή, αλλά τη ζωή των κοινοτήτων του.

Και κάτι παραπάνω: Ο Σαμίρ δολοφονήθηκε γιατί υπεράσπιζε τη ζωή των γενιών που ακόμη δεν υπάρχουν, ούτε καν στις σκέψεις των ανθρώπων. Επειδή για εμάς, για τον Σαμίρ, για τις συντρόφισσες και τους συντρόφους του, για τους αυτόχθονες λαούς οι οποίοι έχουν συνασπισθεί στο CNI (Εθνικό Ιθαγενικό Κογκρέσο) και για όλους εμάς, όλες εμάς, όλοιες εμάς τους ζαπατίστας, **η ζωή της κοινότητας δεν είναι κάτι που διαδραματίζεται μονάχα στο παρόν. Είναι, πάνω από όλα, αυτό που μέλλεται να 'ρθει. Η ζωή της κοινότητας είναι κάτι που οικοδομείται σήμερα, αλλά με τα μάτια στραμμένα στο αύριο.** Η ζωή στην κοινότητα είναι λοιπόν κάτι που κληροδοτείται. Πιστεύετε λοιπόν τώρα εσείς πως ο λογαριασμός έχει κλείσει αν οι δολοφόνοι –φυσικοί ή ηθικοί αυτουργοί – ζητήσουν συγγνώμη; Πιστεύετε πως η οικογένειά του, το CNI, εμείς, θα ικανοποιηθούμε αρκεί να ζητήσουν συγγνώμη οι εγκληματίες; *«Συγγνώμη, εγώ τον στοχοποίησα, για να τον σκοτώσουν οι πληρωμένοι δολοφόνοι, ποτέ δεν ήξερα να κρατώ το στόμα μου κλειστό. Θα κοιτάξω να διορθωθώ ή και όχι. Αλλά σας ζήτησα ήδη συγγνώμη, διαλύστε τώρα τα μπλόκα διαμαρτυρίας και ας ολοκληρώσουμε το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο, γιατί αλλιώς θα χαθούνε πολλά λεφτά».* Πιστεύετε τώρα εσείς πως αυτό περιμένουν, πως αυτό περιμένουμε, πώς γι' αυτό αγωνίζονται,

πώς γι' αυτό αγωνιζόμαστε; Για να μας ζητήσουν συγγνώμη; Να πουν «συγχωρήστε μας, ναι, δολοφονήσαμε τον Σαμίρ και, επί τη ευκαιρία, θα δολοφονήσουμε και τις κοινότητές σας. Συγχωράτε μας λοιπόν. Και αν δε μας συγχωρέσετε, ποσώς μας ενδιαφέρει, το έργο πρέπει να ολοκληρωθεί».

Και φαίνεται πως αυτοί που θα ζητούσαν συγγνώμη για το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο, είναι οι ίδιοι του Τρένου που κακώς αποκαλείται «Μάγια», οι ίδιοι του «διαδρόμου του Ισθμού», οι ίδιοι που φτιάχνουν φράγματα και ανοιχτά ορυχεία και θερμοηλεκτρικά εργοστάσια, οι ίδιοι που κλείνουν τα σύνορα για να σταματήσουν τα μεταναστευτικά κύματα που προκαλούν οι πόλεμοι που αυτοί τροφοδοτούν, οι ίδιοι που καταδιώκουν τους Μαπούτσε, οι ίδιοι που σφαγιάζουν τους Κούρδους, οι ίδιοι που καταστρέφουν την Παλαιστίνη, οι ίδιοι που πυροβολούν Αφροαμερικανούς, οι ίδιοι που εκμεταλλεύονται (έμμεσα ή άμεσα) τους εργαζόμενους σε κάθε γωνιά του πλανήτη, οι ίδιοι που καλλιεργούν και εγκωμιάζουν την έμφυλη βία, οι ίδιοι που εκπορνεύουν τα παιδιά, οι ίδιοι που σας παρακολουθούν για να μάθουν τι σας αρέσει και να σας το πουλήσουν -κι άμα δεν υπάρχει κάτι που να σας αρέσει δεν έγινε δα και τίποτε, αυτοί ό,τι γουστάρουν κάνουν-, οι ίδιοι που καταστρέφουν τη φύση. Οι ίδιοι που θέλουν να σας κάνουν να πιστέψετε, εσάς, τους υπόλοιπους, όλοιες εμάς, πως την ευθύνη για αυτό το παγκόσμιο εν εξελίξει έγκλημα, την φέρουν κάποια έθνη, κάποιες θρησκευτικές πεποιθήσεις, η αντίσταση στην πρόοδο, κάποιοι οπισθοδρομικοί, κάποιες γλώσσες, κάποιες ιστορίες, κάποιοι τρόποι. Και όλα αυτά, στο τέλος τέλος, συνοψίζονται στην «ατομική ευθύνη», στην ευθύνη του καθενός... ή της καθεμιάς (για να μην ξεχνάμε και την ισότητα των φύλων).

Αν ήταν δυνατόν να πάει κανείς σε όλες αυτές τις γωνιές ετούτου του πλανήτη που ψυχορραγεί, εσείς τι θα κάνατε; Ωραία, δεν το ξέρουμε. Όμως εμείς οι ζαπατίστας, θα πηγαίναμε για να μάθουμε. Εντάξει, και για να χορέψουμε, όμως το ένα δεν αποκλείει το άλλο, νομίζω. Αν υπήρχε η ευκαιρία για κάτι τέτοιο, θα ήμασταν διατεθειμένοι να διακινδυνεύσουμε τα πάντα.

ΤΑ ΠΑΝΤΑ. Όχι μόνο τις ατομικές μας ζωές, αλλά και τη συλλογική μας ζωή. Κι αν δεν υπήρχε αυτή η δυνατότητα, θα αγωνιζόμασταν για να τη δημιουργήσουμε. Για να την χτίσουμε, σαν να επρόκειτο για ένα καράβι. Ναι το ξέρω, είναι μια τρέλα. Κάτι το αδιανόητο. Ποιος θα μπορούσε να σκεφτεί πως η μοίρα εκείνων που αντιστέκονται σε ένα θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο, σε μια τοσοδούλικη γωνιά του Μεξικού, θα μπορούσε να ενδιαφέρει τον Παλαιστίνιο, τον Μαπούτσε, τον Βάσκο, το μετανάστη, τον Αφροαμερικανό, την νεαρή ακτιβίστρια για το περιβάλλον από τη Σουηδία, την Κούρδισα αντάρτισσα, τη γυναίκα που αγωνίζεται στην άλλη μεριά του πλανήτη, στην Ιαπωνία, την Κίνα, τις Κορέες, την Ωκεανία, τη μάνα Αφρική;

Δε θα έπρεπε, αντίθετα, να πάμε για παράδειγμα στο Τσαμπλεκάλ, στο Γιουκατάν, στα γραφεία της οργάνωσης Equiro Indignación και να τους απαιτήσουμε: «*Εί! Εσείς που είστε λευκοί και θρησκευόμενοι, ζητήστε συγγνώμη!*»; Είμαι σχεδόν σίγουρος ότι θα απαντούσαν: «*κανένα πρόβλημα, περιμένετε όμως τη σειρά σας, γιατί τώρα είμαστε απασχολημένοι, **συνοδεύουμε** αυτούς που αντιστέκονται στο Τρένο Μάγια, αυτούς που λεηλατούνται, διώκονται, φυλακίζονται και σκοτώνονται*». Και θα πρόσθεταν:

«*Και έχουμε, επιπλέον, να απαντήσουμε και στην καταγγελία εξοχώτατου ότι μας χρηματοδοτούν οι Iluminatti ως μέρος μιας διαπλανητικής συνωμοσίας για να σταματήσουμε τον Τέταρτο Μετασχηματισμό*». Αν για κάτι είμαι βέβαιος, είναι πως θα χρησιμοποιούσαν το ρήμα «**συνοδεύω**» και όχι τα ρήματα «*διοικώ*», «*προστάζω*», «*καθοδηγώ*».

Ή μήπως θα 'πρεπε καλύτερα να εισβάλουμε στις Ευρώπες με την κραυγή «*Χλωμά πρόσωπα, παραδοθείτε!*», και να καταστρέψουμε τον Παρθενώνα, το Λούβρο και το Πράδο, κι αντί για γλυπτά και πίνακες, να γεμίσουμε τα πάντα με ζαπατίστικα κεντήματα, ιδιαίτερα δε με μάσκες ζαπατίστικες -οι οποίες, επί τη ευκαιρία, είναι και αποτελεσματικές και καθόλου άσκημες- κι αντί για μακαρονάδες, θαλασσινά και παέγια, να επιβάλουμε την κατανάλωση ελότε, κακατέ και γιέρμπα μόρα, αντί για αναψυκτικά, κρασιά και μπύρες, υποχρεωτικά ποσόλ. Και όποιος

βγει στο δρόμο χωρίς πασαμοντάνια, πρόστιμο ή φυλακή (εντάξει, προαιρετικά, δεν πρέπει και να υπερβάλλουμε). και να φωνάξουμε: «Ε!, εσείς εκεί οι ροκάδες, η μαρίμπα είναι υποχρεωτική! Κι από δω και στο εξής, κούμπια και ξερό ψωμί, ξεχάστε εντελώς το ρεγκετόν (σας βάζει σε πειρασμό, έ;). Ε!, εσύ, Πάντσο Βαρόνα, Σαμπίνα, και όλοι εσείς οι άλλοι στις ορχήστρες, θα ξεκινάτε με το Cartas Marcadas, και λούπα συνέχεια, δεν πα να πάει δέκα, έντεκα, δώδεκα, μία δύο, τρεις... αρκεί, αύριο ξυπνάμε νωρίς! Κι εσύ, ο άλλος, ο τέως βασιλιάς, ο όπου-φύγει-φύγει, άσε ήσυχους αυτούς τους ελέφαντες και στην κουζίνα για μαγείρεμα! Κολοκυθόσουπα για όλη την αυλή (ναι το ξέρω, η σκληρότητά μου ξεπερνάει κάθε όριο). Ε;

Πείτε μου τώρα: πιστεύετε εσείς πως ο επιτάχτης των από πάνω είναι μην τους βάλουν να πουν και κάνα συγνώμη; Ή μήπως αυτό που στοιχειώνει τα όνειρα τους είναι ο φόβος και ο τρόμος τους μην εξαφανιστούν, μην πάψουν να έχουν σημασία, μην και δεν τους λαμβάνουν υπόψιν, μήπως γίνουν ένα τίποτα και ο κόσμος τους καταρρεύσει δίχως τον παραμικρό θόρυβο, χωρίς κανέναν για να τους θυμάται, να φτιάχνει προς τιμήν τους αγάλματα, τραγούδια, μουσεία, επετείους; Μήπως πανικοβάλλονται με αυτή την προοπτική;

*
— —

Ήταν από τις λίγες φορές που ο μακαρίτης SupMarcos δεν κατέφυγε σε μια κινηματογραφική σύγκριση για να εξηγήσει κάτι. Όλοι εσείς δεν ήσασταν εδώ τριγύρω για να ξέρετε κι εγώ δεν ήμουν εδώ για να σας πω, αλλά ο μακαρίτης θα εξηγούσε όλα τα στάδια της σύντομης ζωής του με αναφορά σε μια ταινία. Ή θα συνόδευε μια εξήγηση σε σχέση με την εθνική ή τη διεθνή κατάσταση με τη φράση «όπως ακριβώς στην τάδε ταινία». Βέβαια, αρκετές φορές έπρεπε να ανασυνθέσει το σενάριο για να ταιριάζει με την αφήγηση. Καθώς όμως οι περισσότεροι από εμάς

δεν είχαμε δει την ταινία ή δεν είχαμε σήμα στα κινητά μας για να συμβουλευτούμε την wikipedia, τον πιστεύαμε. Αλλά, ας μην ξεφύγουμε από το θέμα μας. Περιμένετε, νομίζω ότι το άφησε γραμμένο σε ένα από αυτά τα χαρτιά που έχουν γεμίσει το μπαούλο των αναμνήσεών του... Εδώ είναι! Λοιπόν, λέει:

«Για να κατανοήσετε τη δέσμευσή μας και το μέγεθος της τόλμης μας, φανταστείτε ότι ο θάνατος είναι μια πόρτα που διασχίζεται. Θα υπάρξουν πολλές και διαφορετικές εικασίες για το τι βρίσκεται πίσω από αυτή την πόρτα: ο ουρανός, η κόλαση, το κενό, το τίποτα. Και για αυτές τις επιλογές, δεκάδες περιγραφές. Η ζωή, λοιπόν, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ο δρόμος προς αυτή την πόρτα. Η πόρτα, δηλαδή ο θάνατος, θα ήταν έτσι ένα σημείο άφιξης... ή μια διακοπή, μια αδιαπέραστη κάθετη απουσία που τραυματίζει τον αέρα της ζωής.

Κάποιος θα έφτανε σε εκείνη την πόρτα λοιπόν με τη βία των βασανιστηρίων και δολοφονιών, την ατυχία ενός ατυχήματος, το οδυνηρό κλείδωμα της πόρτας στην αρρώστια, μέσω της κόπωσης ή μέσω της επιθυμίας. Δηλαδή, αν και τις περισσότερες φορές φτάνει σε αυτή την πόρτα χωρίς να το θέλει ή να το εννοεί, θα ήταν επίσης πιθανό αυτό να ήταν μια επιλογή.

Στους ιθαγενείς λαούς που σήμερα είναι Ζαπατίστας, ο θάνατος ήταν μια πόρτα που φυτεύτηκε σχεδόν στην αρχή της ζωής. Τα παιδιά συχνά έφταναν σε αυτή την πόρτα πριν από την ηλικία των 5 ετών και τη διέσχιζαν μεταξύ πυρετού και διάρροιας. Αυτό που κάναμε την 1^η του Γενάρη του 1994 ήταν να προσπαθήσουμε να κρατήσουμε αυτή την πόρτα μακριά. Φυσικά, για να πετύχουμε το σκοπό μας, έπρεπε να είμαστε διατεθειμένοι να τη διασχίσουμε ακόμα κι αν δεν το θέλαμε. Από τότε όλες μας οι προσπάθειες ήταν, και είναι, να κρατήσουμε αυτή την πόρτα όσο το δυνατόν πιο μακριά, για να «επεκτείνουμε το προσδόκιμο ζωής» όπως θα έλεγαν οι ειδικοί. Αλλά ζωής με αξιοπρέπεια, θα προσθέταμε εμείς. Να την σπρώξουμε μακριά αυτή την πόρτα, να την κάνουμε στο πλάι, πολύ μπροστά και μακριά από το δρόμο. Γι' αυτό είπαμε από την αρχή της εξέγερσης ότι «για να ζήσουμε,

πεθαίνουμε». Γιατί αν δεν κληροδοτήσουμε ζωή, δηλαδή δρόμο , τότε για ποιο λόγο ζούμε;»

*
— —

Να κληροδοτείς ζωή

Γι' αυτό ακριβώς αγωνιζόταν ο Samir Flores Soberanes. Για τη ζωή. Και για τη ζωή είναι ο αγώνας του Λαϊκού Μετώπου για την Υπεράσπιση του Νερού και της Γης του Morelos, της Puebla και της Tlaxcala, η αντίσταση και η εξέγερσή τους κατά του θερμοηλεκτρικού εργοστασίου και του λεγόμενου «Ολοκληρωμένου Σχεδίου Morelos» αγώνας για τη ζωή είναι. Το επιχείρημα της κυβέρνησης ενάντια στο αίτημά τους να σταματήσει αυτό το πρόγραμμα θανάτου είναι ότι θα χαθούν πολλά χρήματα.

Αυτό που συμβαίνει στο Morelos αντικατοπτρίζει τη σύγκρουση του σήμερα σε ολόκληρο τον κόσμο: χρήμα εναντίον ζωής. Και σε αυτή τη σύγκρουση, σε αυτόν τον πόλεμο, κανένας έντιμος άνθρωπος δεν θα έπρεπε να είναι ουδέτερος: ή με το χρήμα ή με τη ζωή.

Θα μπορούσαμε λοιπόν να συμπεράνουμε ότι ο αγώνας για τη ζωή δεν είναι μια εμμονή των ιθαγενών λαών. Είναι περισσότερο... ένα κάλεσμα... συλλογικό.

Εντάξει λοιπόν. Υγεία και να μην ξεχνάμε ότι η συγχώρεση και η δικαιοσύνη δεν είναι το ίδιο.

Από τα βουνά των Άλπεων, με την αμφιβολία πού να εισβάλουμε πρώτα: Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία, Γαλλία, Ιταλία, Σλοβενία, Μονακό, Λιχτενστάιν; Μπα, αστειεύομαι... Ή μήπως όχι;

SupGaleano, εξασκούμενος στον κομπό του χαιρετισμό με αγκώνα.

Μεξικό, Οκτώβρης του 2020.

Από το Σημειωματάριο του Γατόσκυλου: Ένα βουνό μεσοπέλαγα.

Πρώτο μέρος: η σχεδία.

*«Και στις θάλασσες των όλων των κόσμων που στον κόσμο είναι,
φάνηκαν βουνά που κινούνταν πάνω στο νερό και,
πάνω τους, γυναίκες, άντρες και άλλοιες με πρόσωπα απαρνημένα»*

«Χρονικά του άυριο». Δον Ντουρίτο της Λακαντόνα.1990.

Στην τρίτη αποτυχημένη προσπάθεια, ο Μάξο παρέμεινε σκεπτικός για κάποια δευτερόλεπτα και μετά αναφώνησε: «θέλει δέσιμο με σχοινί». «Στο 'πα», δεν κρατήθηκε ο Γκάμπινο. Τα απομεινάρια της σχεδίας επέπλεαν διάσπαρτα και συγκρούονταν μεταξύ τους, σύμφωνα με τις ορέξεις του ρεύματος του ποταμού που, τιμώντας το όνομά του «Κολοράδο», βαφόταν με την κοκκινωπή λάσπη που ξεκολλούσε από τις όχθες.

Κάλεσαν, τότε, μια έφιππη ομάδα πολιτοφυλακής, που έφτασε στον ρυθμό της «Cumbia Sobre el Río Suena», του μαέστρο Celso Piña. Δένοντας πολλά σχοινιά το ένα με το άλλο, έφτιαξαν δύο μακριά κομμάτια. Έστειλαν μια ομάδα στην άλλη πλευρά του ποταμού. Έχοντας δέσει γερά τα σχοινιά τους στη σχεδία, οι δύο ομάδες μπορούσαν να ελέγξουν την πορεία του πλεούμενου, χωρίς αυτό να διαλυθεί, με τους κορμούς να παρασύρονται από ένα ποτάμι που δεν είχε την παραμικρή ιδέα για την απόπειρα πλοήγησης.

Ο εν εξελίξει παραλογισμός που περιγράφω, προέκυψε μετά την απόφαση της εισβολής..., εμμμμ... συγνώμη, επίσκεψης στις πέντε ηπείρους. Ε!, ό,τι έγινε έγινε και τώρα δεν ξεγίνεται Γιατί, όταν ψήφισαν, και στο τέλος ο ΣουπΓκαλεάνο τους είπε «είστε τρελοί, δεν έχουμε καράβι», ο Μάξο αποκρίθηκε: «φτιάχνουμε ένα». Κι αμέσως άρχισαν να πέφτουν προτάσεις.

Όπως όλα τα παράλογα στα ζαπατιστικά εδάφη, η κατασκευή του «καραβιού» προσέλκυσε τη συμμορία της Ζαπατιστικής Άμυνας.

«Οι συντρόφισσες θα πεθάνουν άθλια», απεφάνθη η Ελπίδα, με τη θρυλική αισιοδοξία της (το κορίτσι βρήκε τη λέξη αυτή σε κάποιο βιβλίο, κατάλαβε ότι χρησιμοποιείται για να αναφερθούμε σε κάτι φρικτό και ανεπανόρθωτο, και τη χρησιμοποιεί κατά βούληση: «Οι μαμάδες μου με χτένισαν άθλια», «Η δασκάλα μού έβαλε άθλιους βαθμούς» και τα λοιπά), όταν στην τέταρτη προσπάθεια, η σχεδία διαλύθηκε σχεδόν αμέσως.

«Και οι σύντροφοι επίσης», αισθάνθηκε υποχρεωμένος ο Πεδρίτο να προσθέσει, αμφιβάλλοντας εάν η αλληλεγγύη του φύλου ήταν κατάλληλη γι' αυτήν την... άθλια μοίρα.

«Μπα», απάντησε η Άμυνα. «Οι σύντροφοι, όπως και να 'χει, εύκολα αναπληρώνονται, αλλά συντρόφισσες... πού θα βρεις; Συντρόφισσα, αληθινή συντρόφισσα, όχι οποιαδήποτε ».

Η συμμορία της Άμυνας είχε εγκατασταθεί σε στρατηγικά σημεία. Όχι για να παρακολουθεί τις αντιξοότητες των επιτροπών κατά την κατασκευή του πλοίου. Αλλά για να κρατούν, η Άμυνα και η Ελπίδα, και τα δυο χέρια της Συμφοράς, η οποία είχε ήδη προσπαθήσει δύο φορές να πηδήξει στο ποτάμι για να διασώσει τη σχεδία. Και τις δύο φορές, τη σταμάτησε με τάκλιν ο Πεδρίτο, ο Παμπλίτο και ο αγαπητός Αγαπητός. Το μονόφθαλμο άλογο και ο Γατόσκυλος ήταν από την αρχή αποσβολωμένοι. Ανησυχούσαν χωρίς λόγο. Όταν ο ΣουπΓκαλεάνο είδε την ορδή να φτάνει, πρόσταξε τρεις ομάδες πολιτοφυλακών να στηθούν στην όχθη του ποταμού. Με τη συνήθη διπλωματία του και χωρίς να πάψει να χαμογελάει, ο Σουπ τους είπε: «Αν αυτό το κορίτσι φτάσει στο νερό, είστε όλοι νεκροί».

Μετά την επιτυχή έκτη προσπάθεια, οι επιτροπές προσπάθησαν να φορτώσουν τη σχεδία με αυτό που ονόμασαν «τα απαραίτητα» για το ταξίδι (ένα είδος κιτ ζαπατιστικής επιβίωσης): ένα σακί τοστάδας, ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο, ένα τσουβάλι καφέ, μερικές μπάλες ποσόλ, ένα μάτσο καυσόξυλα, ένα κομμάτι νάιλον για περίπτωση βροχής. Έμειναν σκεφτικοί και συνειδητοποίησαν ότι κάτι έλειπε. Προφανώς, δεν άργησαν πολύ να φέρουν μια μαρίμπα.

Ο Μάξο πλησίασε τον Μονάρχη και τον ΣουπΓκαλεάνο που εξέταζαν κάποια σχέδια, για τα οποία θα σας πω άλλη φορά, και είπε: «Άκου, Σουπ, πρέπει να στείλεις ένα γράμμα σε εκείνους στην άλλη πλευρά: να βρουν σχοινί και να το δέσουν έτσι ώστε να είναι πολύ μακρύ, να ρίξουν τη μια άκρη εδώ, και έτσι από τις δυο όχθες θα βάλουμε σε κίνηση το 'σκάφος'. Αλλά θέλει να οργανωθούν, γιατί αν ρίξει ο καθένας το σχοινί του, τότε απλά δεν θα φτάσει. Θέλει να τα δέσουν, λοιπόν, και να είναι οργανωμένοι».

Ο Μάξο δεν περίμενε τον ΣουπΓκαλεάνο να βγει από τη σύγχυσή του για να προσπαθήσει να του εξηγήσει ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα σε μια σχεδία από κορμούς δεμένους με καλάμια και σε ένα καράβι που μπορεί να διασχίσει τον Ατλαντικό.

Ο Μάξο έφυγε για να πάει να επιβλέψει το δοκιμαστικό απόπλου της σχεδίας φορτωμένης με όλον τον εξοπλισμό. Συζητούσαν για το ποιος θα ανέβαινε για μια δοκιμή με ανθρώπους, αλλά το ποτάμι αγρίευε με ένα δυσοίωνο μурμουρητό, οπότε επέλεξαν να φτιάξουν μια κούκλα από κουρέλια και να τη δέσουν στη μέση του σκάφους. Ο Μάξο έκανε τον μηχανικό πλοίων γιατί, πριν από χρόνια, όταν μια ζαπατιστική αντιπροσωπεία πήγε να υποστηρίξει το στρατόπεδο Κουκαπά, μπήκε στη θάλασσα του Κορτές. Ο Μάξο δεν εξήγησε ότι σχεδόν πνίγηκε επειδή η πασαμοντάνιας κόλλησε στη μύτη και το στόμα του και δεν μπορούσε να αναπνεύσει. Σαν ένας παλιός θαλασόλυκος εξήγησε: «είναι σαν ένα ποτάμι, αλλά χωρίς ρεύμα, και πιο φαρδύ, σχεδόν το διπλό, όπως η λιμνοθάλασσα Μιραμάρ».

Ο ΣουπΓκαλεάνο προσπαθούσε να αποκρυπτογραφήσει πώς είναι το «σχοινί» στα γερμανικά, ιταλικά, γαλλικά, αγγλικά, ελληνικά, βασκικά, τουρκικά, σουηδικά, καταλανικά, φινλανδικά κλπ. όταν η ταγματάρχης Ίρμα πλησίασε και του είπε «γράψε ότι δεν είναι μόνες». «Ούτε μόνες», πρόσθεσε ο αντισυνταγματάρχης Ρονάλντο. «Ούτε μόνειες» τόλμησε η Μαριχοσέ, που ήρθε για να ζητήσει από τους μουσικούς να κάνουν μια εκδοχή της Λίμνης των Κύκνων σε κούμπια. «Έτσι, χαρούμενο να είναι, να χορεύεται, για να μην είναι λυπημένη η καρδιά τους». Οι μουσικοί ρώτησαν τι είναι οι

«κύκνοι». «Είναι σαν πάπιες αλλά πιο όμορφοι, σαν να τέντωσαν πολύ το λαιμό τους και να έμειναν έτσι. Δηλαδή είναι σαν καμηλοπαρδάλεις αλλά περπατούν σαν πάπιες». «Τρώγονται;» ρώτησαν οι μουσικοί, που ήξεραν ότι ήρθε η ώρα για το ποσόλ και είχαν έρθει μόνο για να φέρουν τη μαρίμπα. «Μα τι λέτε; Οι κύκνοι χορεύουν». Οι μουσικοί είπαν μεταξύ τους ότι μια έκδοση του «κοτοπουλάκι με πατατούλες» θα μπορούσε να λειτουργήσει. «Θα το μελετήσουμε», είπαν και πήγαν να φάνε το ποσόλ τους.

Εν τω μεταξύ, η Ζαπατιστική Άμυνα και η Ελπίδα έπεισαν την Συμφορά ότι ο ΣουπΓκαλεάνο ήταν απασχολημένος, η καλύβα του ήταν άδεια και ήταν πολύ πιθανό να είχε κρύψει ένα πακέτο μάφιν στο κουτί του καπνού. Η Συμφορά δίσταζε, οπότε αναγκάστηκαν να της πουν ότι εκεί θα μπορούσαν να παίξουν ποπ κορν. Την έκαναν όλες μαζί. Ο Σουπ τις είδε να απομακρύνονται, αλλά δεν ανησύχησε, ήταν αδύνατο να βρουν την κρυψώνα των μάφιν, που ήταν κρυμμένα κάτω από σακούλες μουχλιασμένου καπνού. Απευθυνόμενος στον Μονάρχη και δείχνοντας κάτι διαγράμματα, τον ρώτησε: «Είσαι σίγουρος ότι δεν βυθίζεται; Επειδή από ό,τι φαίνεται, θα είναι βαριά». Ο Μονάρχης έμεινε σκεπτικός και απάντησε: «Μπορεί, ποιος ξέρει». Και ύστερα, είπε, σοβαρός: «Λοιπόν, να πάρουν φούσκες, έτσι θα επιπλέουν» (σημείωση: φούσκες = μπαλόνια).

Ο Σούπ αναστέναξε και είπε: «Αυτό που χρειαζόμαστε περισσότερο από ένα πλοίο, είναι λιγάκι λογική». «Και περισσότερο σχοινί», πρόσθεσε ο Σουπ Μού, που έφτασε ακριβώς τη στιγμή που η σχεδία, φορτωμένη όσο δεν πήγαινε άλλο, βυθιζόταν. Την ώρα που στην ακτή η ομάδα των επιτροπών περιεργαζόταν το ναυάγιο και τη μαρίμπα που επέπλεε ανάποδα, κάποιος είπε: «Ευτυχώς που δεν φορτώσαμε και τον ηχητικό εξοπλισμό, αυτός είναι πιο ακριβός». Όλοι χειροκρότησαν όταν η κούκλα από κουρέλια βγήκε στην επιφάνεια. Κάποιος, διορατικός, της είχε βάλει δύο φουσκωμένα μπαλόνια κάτω από τις μασχάλες.

Έτσι συνέβη, ορκίζομαι. Ήμουνά μάρτυρας.

Μιαου-γαβ.

¹ Στα σύνορα της Γουατεμάλας και της πολιτείας Τσιάπας (Μεξικό).

² Στα σύνορα ΗΠΑ και Μεξικού.

³ Η Equipo Indignación (ομάδα αγανάκτηση) είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση, ανεξάρτητη και αυτόνομη από κάθε μορφής εξουσία: κυβέρνηση, πολιτικά κόμματα κλπ. Αντικείμενο της είναι η υπεράσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από συνολική, πολυπολιτισμική και έμφυλη οπτική. <http://indignacion.org.mx/>

⁴ Ο λεγόμενος «τέταρτος μετασχηματισμός» της κεντροαριστερής κυβέρνησης του López Obrador παρουσιάζεται ως η συνέχεια των τριών προηγούμενων: της ανεξαρτησίας, της μεταρρύθμισης και της επανάστασης του 1910.

⁵ Elote, cacaté, yerba mora, χαρακτηριστικά προϊόντα της Τσιάπας. Pozol: Ποτό από ζύμη καλαμποκιού με λίγο κακάο, χρονολογούμενο από την προκολομβιανή εποχή στο Ν. Μεξικό.

⁶ Pasamontañas: η αντάρτικη κουκούλα-μάσκα

⁷ Τραγουδοποιοί της Ισπανίας που ξεκίνησαν τη σταδιοδρομία τους στα τελευταία χρόνια του Φρανκισμού, με τραγούδια διαμαρτυρίας

⁸ Παλιό γλυκερό μεξικανικό τραγούδι του Chucho Monge – <https://www.youtube.com/watch?v=oQzNWte64bc>

⁹ Αναφορά στον τέως βασιλιά της Ισπανίας Χουάν Κάρλος, ο οποίος, μετά από σωρεία σκανδάλων, παραιτήθηκε υπέρ του γιου του και τώρα έχει εγκαταλείψει την Ισπανία, καθ' υπόδειξη του γιού του, για ν' αποφύγει το νόμο. Μεταξύ άλλων, ο βασιλιάς αυτός ήταν και μανιώδης κυνηγός μεγάλων θηραμάτων. Πριν χρόνια, κάποιος ηγέτης αφρικανικής χώρας, για δώρο, τον άφησε να σκοτώσει πολλούς άγριους αφρικανικούς ελέφαντες,

προστατευόμενο είδος.

¹⁰ Παραδοσιακό φτηνό μεξικανικό πιάτο

¹¹ Στο πρωτότυπο *lazo*, που, μεταξύ άλλων, σημαίνει και δεσμός, σχέση

¹² Κόκκινος, αλλά και ντροπιασμένος, αμήχανος

¹³ «Κούμπια ακούγεται δίπλα στο ποτάμι».Πλατινένιο σινγκλ, σε ρυθμούς κούμπια, του πρωτοπόρου μεξικανού συνθέτη, τραγουδιστή και ακορντεονίστα Σέλσο Πίνια

¹⁴ Ξεροψημένες πίτες από καλαμπόκι

¹⁵ Αλλιώς ο Κόλπος της Καλιφόρνια

¹⁶ Τραγούδι κούμπια του χιλιάνικου συγκροτήματος Los Vaskez

¹⁷ Κάνοντας τους κόκκους καλαμποκιού να εκρήγνυνται σαν πυροτεχνήματα